

JELENTÉS

**A BEKEY IMRE GÁBOR BARLANGKUTATÓ
CSOPORT**

2020. ÉVI MUNKÁJÁRÓL

Tartalomjegyzék

1. 23

1.1. **Hiba! A könyvjelző nem létezik.**

2. 45

2.1 55

3. 9

4. 99

1. FELTÁRÓ TEVÉKENYSÉG

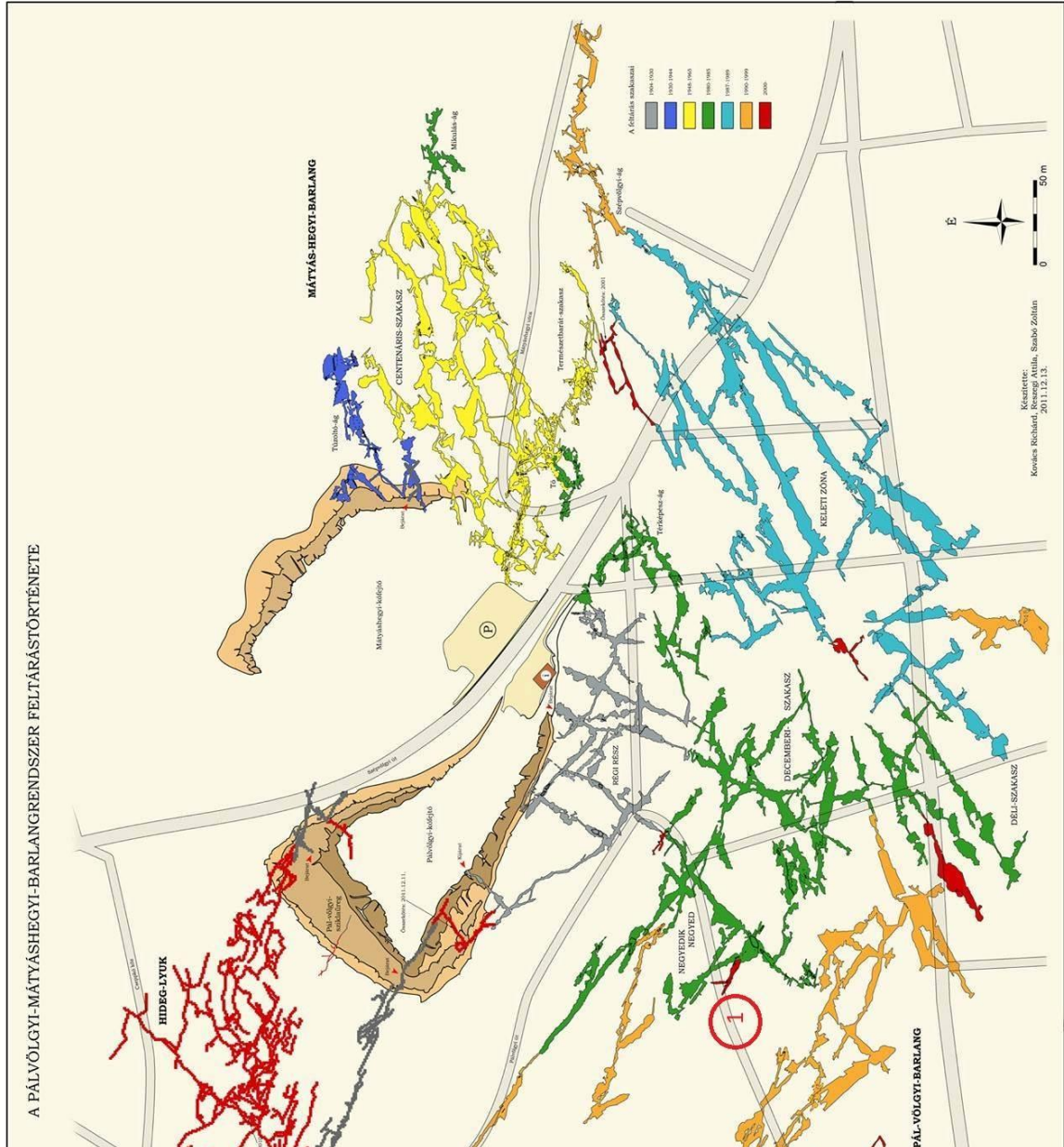
Kutató csoportunk 2020. év folyamán a PMK 40761-2/2016 sz. határozat alapján végezte a Pál-völgyi- barlang (kat. sz.: 4762/2) feltáró kutatását. Összesen 1 ponton végeztünk bontási munkákat az ismert szakaszok mögött feltételezhető további járatok feltárása érdekében. A feltáró kutatásra mintegy 560 munkaórát áldoztunk. Az idén felfedezés nem történt.

Kutatási pontok:

1.1/Sün Óvoda bontása

A tavalyelőtt elhatározott infrastruktúra kiépítése megtörtént. Áramot vezettünk le a bontási pontra, csövet és ventilátort vittünk be. Ennek segítségével szellőztettük a végpontot, valamint az áram segítségével egy vésőgépet is üzemeltetünk a bontás elősegítése érdekében. Sajnos a kiszállítási útvonal már nagyon hosszú, így a depózás idő és energiaigényes. Idén már sok ember összehangolt munkályára volt szükség, hogy a bontott agyag kijusson a depóba. Bontást jövőre is kívánjuk folytatni.

A PÁLVÖLGYI-MÁTÁSHEGYI-BARLANGRENDSZER FELTÁRÁSTÖRTÉNETE

Készítette:
Kovács Richárd, Részeg Attila, Szabó Zoltán
2011.12.13.

2 . TUDOMÁNYOS VIZSGÁLATOK

Ebben az évben is átfogó denevérszámlálás, denevérkullancs gyűjtés, vízkémiai vizsgálat és klimatológiai mérés történt a Pál- völgyi-barlangban.

Ezekben csoportunk nagy segítséget nyújtott elősegítve a tudományos eredmények megismerését.

Ezeknek a vizsgálatoknak egyes részei még feldolgozás alatt vannak.

2.1 Átfogó denevérszámlálás a Pál- völgyi-barlangban.

Átfogó denevérszámlálás a Pál-völgyi-barlangban

A Pál-völgyi-barlangrendszer szűkebb értelemben vett Pál-völgyi szakaszán telelő denevér-állomány tárgyevi átfogó felmérése 2020. február 2-án történt. Az állatok érintése nélkül, kizárólag szemrevételezéssel végzett vizsgálatban 6 brigádban összesen 16 fő vett részt; köztük három fajhatározásban jártas szakember is. A hagyományosan a barlang „központi” zónájára kiterjedő felmérésekből ez alkalommal a Negyedik Negyed – ahol az utóbbi három esztendőben mindössze 1-2 denevért észleltünk – további kapacitás hiányában kimaradt.

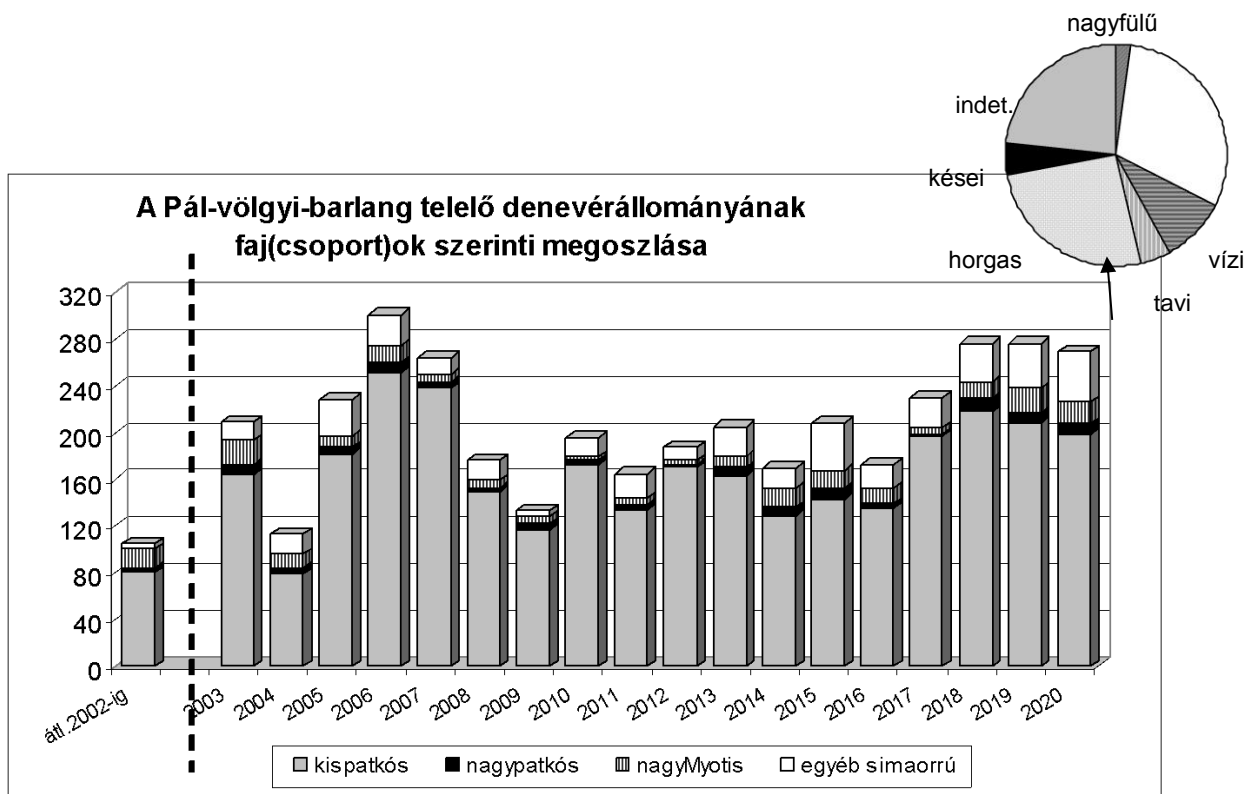
A felmérés során a tavalyi és tavalyelőtti eredményeket megközelítő egyedszámot, **összesen 269 példányt** sikerült regisztrálni – ilyen stabil állományra utoljára 1996-1998-ban volt példa (102-104 példányos összlétszám mellett). Az észlelések barlangszakaszok és faj(csoport)ok szerinti megoszlása az alábbi volt:

barlangszakasz	kis	nagy	nagy Myotisok	kistermetű simaorrú fajok	Összesen
	patkósdenevér				
Régi Rész	126	3	9	16	154
Decemberi-szakasz	56	4	9	24	93
Térképész-ág	8	1	1	-	10
Déli-szakasz	7	-	-	2	9
Keleti-zóna	1	-	-	1	2

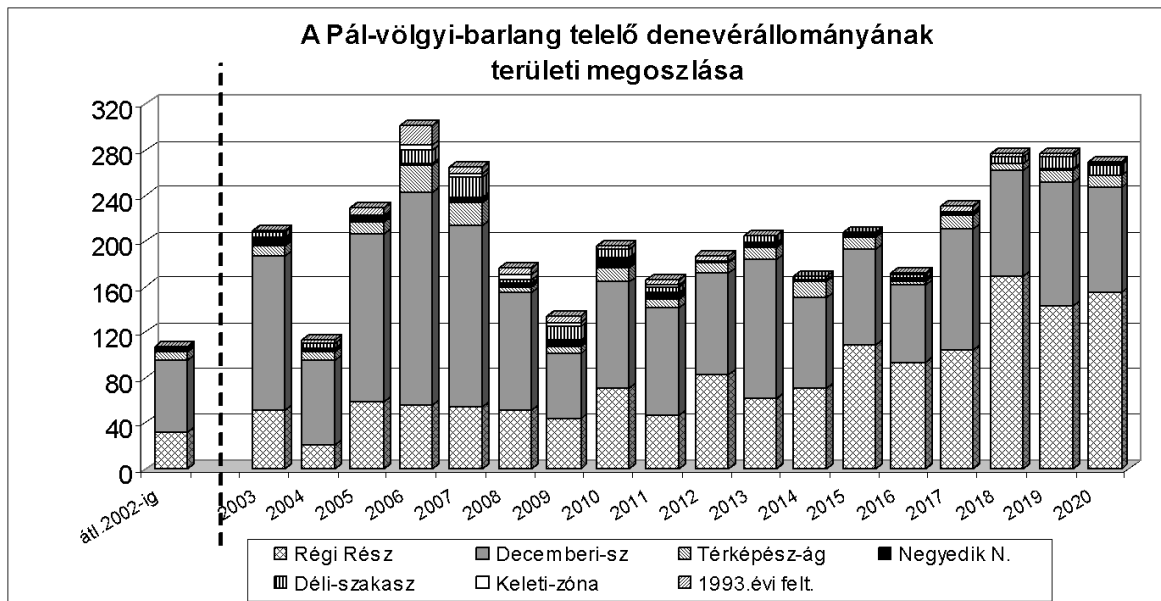
1993. évi feltárások	1	-	-	-	1
Összesen	199	8	19	43	269

A **fajösszetételt** (1. ábra) tekintve, az állomány zömét alkotó kis patkósdenevérek (*Rhinolophus hipposideros*, 199 pld), a nagy patkósdenevérek (*Rhinolophus ferrumequinum*, 8 pld) és a két nagy *Myotis*-faj (19 pld) észlelt létszáma most kissé alacsonyabb volt, mint tavaly. Ez utóbbiak közül ismét hetet lehetett faj-szinten is meghatározni: 5 közönséges denevérnek (*Myotis myotis*), 2 pedig hegyesorrú denevérnek (*Myotis blythi*) bizonyult.

A kisebb termetű simaorrú fajokból viszont most minden eddiginél többet: összesen 43 képviselőjüket sikerült észlelni (a korábbi „csúcs” 2015-ben 40 pld volt). Közülük 33 függeszkedett a szakértők által megközelíthető helyen, ezek zöme csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*, 13 db) és horgasszőrű denevér (*Myotis nattereri*, 11 db) volt; mellettük 4 vízi denevért (*Myotis daubentoni*), 2 tavi denevért (*Myotis dasycneme*), 2 kései denevért (*Eptesicus serotinus*) és 1 nagyfülű denevért (*Myotis bechsteini*) tudtak még meghatározni.

2. ábra

Az állatok **területi megoszlásában** (2. ábra) – 2015 óta immár ötödik esztendeje – ismét a Régi Rész játszotta a vezető szerepet: itt most összesen 154 példány tartózkodott. Ezek zöme idén is az évente csupán egyszer, az átfogó számlálás alkalmával felkeresett járatokban volt található, amelyek közül az Omladék-teremtől a Rádium-teremig terjedő szakaszon 55 egyedet, a Vészkijárat-hasadékban pedig 38 egyedet regisztráltunk. De észleltünk 25 denevért közvetlenül a kiépített-kivilágított túraútvonalon is, a legtöbbet a Hosszú-folyosó – Tyúklétra térségében (10 pld) és a kijárat előtti rövid szakaszon (9 pld).

Az 1986 és 2014 között végig a legnépesebbnek számító Decemberi-szakaszban most „csak” 93 denevér (tehát az állomány alig 35 %-a) függeszkedett; ez a létszám – akárcsak a Térképész-ág mostani 10 példány – kb. megfelel a megelőző 10 év átlagának. Viszonylag sok denevér tartózkodott a Déli-szakaszon is (9 pld); míg a további vizsgált barlangrészek közül a Jubileumi-szakasz 1993-ban feltárt előterében most csupán egyetlen kispatkóst, a mindig is gyéren lakott Keleti-zónában pedig 2 egyedet észleltünk.

Mindezekkel párhuzamosan a rendszer két további „denevéres” tagjában kutató csoportok is végeztek állományfelmérést. A számlálás a **Harcsaszájú-barlangban** összesen **97** példányt eredményezett; közülük 65 kis patkósdenevér, 4 nagy patkósdenevér, 11 közönséges denevér, 4 hegyesorrú denevér, míg 14 db e két nagy *Myotis*-faj pontosabban nem meghatározható egyede volt – kisebb termetű simaorrú denevért itt most nem láttak. A **Hideg-lyuk** egy nappal korábbi átvizsgálása során pedig összesen **79** példányt (54 db kis és

11 db nagy patkós-denevért, a két nagy *Myotis*-faj 12 egyedét és 2 db kis termetű simaorrú denevért) észleltek.

Mindösszesen tehát a **Pál-völgyi-barlangrendszer** regisztrált teelő állománya 2020 február elején – kissé elmaradva az utóbbi két esztendő adataitól – **445 példány** volt.

Takácsné Bolner Katalin.

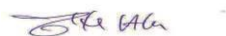
2. DOKUMENTÁCIÓS MUNKÁK

2020. évben is folytattuk a Pál- völgyi-barlang fotó dokumentálását, valamint az új illetve már ismert, de még fel nem mért részek térképezését.

Jelentésben a Fotókat Kalotai Zsófi készítette.

3. EGYÉB TEVÉKENYSÉGEK

???????????

Tóth Attila kutatásvezető. Ig.szám: 2014/280